N°. 121. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag den 20 en 21 Mei.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den Mei.

DE KOOPHANDEL.

Het is eene onwedersprekelijke waarheid, dat Holland deszelfs grootheid, magt en den hoogen trap van beschaving, waarop het staat, aan den steeds toenemende grooten wereldhandel, in vroegere dagen, te danken heeft gehad. Alle takken van welvaart, daardoor gevoed en aangemoedigd, hielden met den handel gelijken tred, en zoo lang men op dezen alleen het oog gevestigd hield, en het echt godsdienstig Hollandsch hart zich, dankend voor genotene weldaden, voor het toenemen, in voorspoed, in beschaving en verlichting, naar den oorsprong van alle goeds verhief, bleef *burgerdeugd* en *nationaliteit* het grootste erfgoed, dat onze vaderen aan hunne kinderen nalieten. Toen wij echter aan vreemde indrukselen gehoor gaven, toen wij ons met hersenschimmen verlustigden, verloren wij het voornaamste, waarop wij ons trotsch konden verheffen, en dat ons groot en sterk gemaakt had, — verloren wij onze nationaliteit, en met haar, het eigendommelijke van ons volkskarakter, de ware Godsvrucht.

Eene gebeurtenis, hoe bedroevend in aard en gevolgen, was echter een prikkel voor ons, om op de daden van het voorgeslacht terug te komen. Door haar werden wij gedrongen, met vernieuwe veerkracht naar de uitgestrekte, duurzame en onwederstaanbare oorzaak dier grootheid en magt om te zien, welke vermogend genoeg geweest is alle omstandigheden, als hulpmiddelen, aan zich te onderwerpen, en aan het oplettend oog deed zich de *koophandel* voor!

De opofferingen, die het Hollandsche volk zich nu getroost, hare standvastige volharding in het handhaven en blijven handhaven zijner regten, zijn, voornamelijk, den *handel* gebaagt; met hoe veel regt, met hoeveel doorzigt hetzelve daarop blijft aandringen, vinden wij geregtvaardigd in het volgend gezegde van STIJL, *Opkomst en bloei der Vereenigde Nederlanden.*

» Dat weldadig gestarnte van voorspoed, van welvaart, van genoegen en geluk, verspreidt alle gunsten der vruchtbare natuur, uit ieder gewest, over den aardbodem en vermenigvuldigt ze door het aanmoedigen van vrije en nuttige werkzaamheid. Handwerken, kunsten en wetenschappen, bloeijen op het spoor van den koophandel, zonder welken den landbouw, de nuttigste kunst van allen, aan het kwijnen slaat, en de zeevaart geen adem haalt. Geen land kan ongelukkig zijn onder dezen invloed, die alle woestheid verbant, en het menschdom zelfs de regtvaardigheid doet beminnen, omdat zijne eerste beginselen zuivere gevoelens zijn van eer en goede trouw. Want wij spreken hier van geene verachtelijke baatzucht, maar van eerlijken, lofwaardigen en edelmoedigen handel, die nimmer de belangen van het algemeen uit het oog verliest. De zeden, die onder zulk een handeldrijvend volk, nog meer dan wetten, den band der eendragt versterken. Het geringste lid der zamenleving is er nuttig, en denkt op zijne beurt in den geluksstaat van het algemeen. Trotschheid is er hatelijk; maar onbekrompenheid [illegible] eene edele fierheid, die schuw van omkooperijen en bedriegerijen, op het schoonste gepaard gaat, met de bewustheid van ware verdiensten. Gezegend land! waar elk zijne eigendommen gerust bezit, waar geene ingebeelde rang de gezelligheid verhindert, omdat een ieder in zijne soort onafhankelijk is; waar deze voldoening den zuursten arbeid verzoet en beloont. Zulk eene rijke bron van zedelijk en natuurlijk heil is de koophandel, vermogende ziel en zenuw van eenen groeijenden staat, alles bezielende geest der gevestigde maatschappijen, en leidster der vrijheid, zonder welke de rede zelve een doodelijk geschenk zou zijn. Indien een sterveling door de voorzienigheid aan het hoofd van een rijk gesteld, die alles in onteilbare gevolgen begreep en begunstigde, wat zoude hij gelukkig zijn!"

Welk een gelukkige toekomst, is dan niet voor Hem geopend, die de voorzienigheid thans over ons gesteld heeft, en die de belangen van zijn volk zoo goed begrijpt en zoo zeer wil begunstigen!

— De groote inspectie, [illegible] Tilburg, op gisteren over de 1ste divisie infanterie van het leger te velde, de 1ste brigade kavallerie en twee batterijen artillerie gehouden, is door het schoonste weder begunstigd geworden. Ongeveer ten half twaalf ure kwamen de beide Prinsen, benevens Prins *Adelbert* van Pruissen, van eenen luisterrijken staf gevolgd op het terrein aan, waar de troepen in eene uitgestrekte linie geschaard stonden. Schoon en ontzagverwekkend was het gezigt, dat het geheel en de onderscheiden korpsen opleverden. Nadat de Prinsen al de troepen in oogenschouw genomen hadden, hebben dezelve allen eenmaal, en de kavallerie ten tweede male in vollen draf, voor HH. KK. HH. gedefileerd. De onderscheiden bewegingen werden met de meeste juistheid uitgevoerd. Dit zoowel als het uitmuntend voorkomen der troepen, bijzonder der kavallerie en artillerie, als ook hunne krijgshaftige houding, waarvan die der plattelands-schutterijen bijzonder de aandacht trok, werden algemeen opgemerkt. HH. KK. HH. schenen ten hoogste voldaan.

Na den afloop der inspectie hebben de Prinsen in eene daartoe opgeslagen tent eenige ververschingen, Hoogstdezelven door den luit.-generaal baron *van Geen* aangeboden, gebruikt, gedurende hetwelk het muzijk der 5de afdeeling eenige fraaije stukken uitvoerde.

Het schoone weder had een groot aantal toeschouwers, in rijtuigen, te paard en te voet, uit de omgelegen streken gelokt, tot bijwoning van dit belangwekkend militair schouwspel.

— De beroemde geleerde *Cuvier* is aan den aanval van beroerte, die hem twee dagen te voren getroffen had, den 14den Mei te Parijs overleden. Hij was den 25sten augustus 1769 te Montbeliard (Mümpelgard) een stedje, dat toen nog tot Wurtemberg behoorde, van Protestantsche ouders geboren, genoot zijne eerste opleiding te Stuttgard, kwam door den invloed van *Geoffroi Saint-Hilaire* in 1795 te Parijs, en heeft zich achtervolgens door verscheidene werken over de natuurlijke geschiedenis, de versteende overblijfsels van dieren en de vergelijkende ontleedkunde eenen Europeschen roem verworven. In de laatste maanden voor zijn dood moet hij met buitengewone vlugheid een geheel boekdeel over het laatstgenoemde vak van wetenschap voltooid hebben. — De heer *Cuvier* was lid van de fransche akademie, waar hij meesterlijke lofredenen heeft uitgesproken, en van bijna alle geleerde genootschappen in Europa. *Napoleon* gebruikte *Cuvier* in verschillende openbare ambtsbetrekkingen, onder *Lodewijk XVIII* is hij staatsraad geworden, en is dit sedert gebleven. Voor den Nederlander is bijzonder merkwaardig het verslag, door den heer *Cuvier* in 1811, wegens den staat van het schoolwezen in ons Vaderland aan keizer *Napoleon* gedaan, nadat hij met den heer *Noël* eene afzonderlijke zending had erlangd, om daaromtrent onderzoek te doen. Aan de goede inrigting der Nederlandsche lagere scholen, die toen reeds bij die van de meeste landen zoo gunstig afstaken, wordt in dat verslag groote hulde toegezwaaid.

— Dit zijn de beide geleidbrieven, die aan het protocol No. 59 gehecht waren, hetwelk in ons nommer van laatstleden maandag is medegedeeld.

Annexe A aan het Protocol No. 59.

De ondergeteekenden, plenipotentiarissen der vijf mogendheden, hebben de eer aan de heeren plenipotentiarissen van Z. M. den Koning der Nederlanden, het hierbij gevoegd protocol mede te deelen, hetwelk door de Londensche conferentie geteekend is, ten gevolge van de uitwisseling van al de ratificatie-acten van het tractaat van 15 november 1831.

Hun deze mededeeling toezendende, nemen de ondergeteekenden de vrijheid aan hen te vragen, of zij van den Koning hun doorluchtigen meester de noodige volmagten en instructien ontvangen hebben, om, onder het toezigt der Londensche conferentie, over een eindelijke overeenkomst tusschen Holland en België te onderhandelen en dezelve te sluiten.

Zij nemen deze gelegenheid te baat [illegible]

Annexe B aan het Protocol No. 59.

De ongergeteekenden eer hebbende aan den heer belgischen plenipotentiaris van Z. M. den Koning der Belgen het hiernevensgaand Protocol mede te deelen, dat door de Londensche conferentie geteekend is geworden, ten gevolge van de uitwisseling van al de ratificatie-acten van het tractaat van 15 november 1831. Hem deze mededeeling doende, [illegible] dat zij aan de heeren plenipotentiarissen van den Koning der Nederlanden eene officiele nota gezonden hebben, in welke zij vragen, of de-

zelve van hunnen doorluchtigen meester de noodige volmagten en instructien ontvangen hadden, om, onder het toezigt der Londensche conferentie over eene eindelijke overeenkomst tusschen Holland en Belgie te onderhandelen en dezelve te teekenen.

Zij nemen deze gelegenheid te baat enz.

(get.) *Wissemberg, Neumann; Talleyrand; Palmerston; Bulow; Lieven; Matuszewicz.*

B E L G I E.

BRUSSEL, den 18den Mei.

De *Courrier* de terugkomst van den heer *van de Weyer* vermeldende voegt er bij: men zegt dat de heer *van de Weyer* niet van Londen *teruggeroepen*, maar eenvoudig *geroepen* is, hetgeen volmaakt het juiste-midden is.

— De engelsche kabinets-courrier *Crotch* is woensdag namiddag met depeches voor sir *Adair* en ook voor den koning aangekomen. Men was in de stad van meening, dat dezelve het antwoord der conferentie inhielden op de protestatien door ons gouvernement tegen de russische ratificatie en de 58ste en 59ste protocollen gemaakt. Niets zekers daarvan was echter bekend.

— Uit Mons werd gisteren van den 15den gemeld, dat er te Saint Ghislain een oproer onder de schippers aldaar was uitgebroken. Hetzelve moet nog al ernstig zijn geweest, dewijl er bij gemeld werd, dat er twee kompagnien jagers te voet, 50 jagers te paard en 15 gendarmen tot herstel der rust derwaarts gezonden waren. De oorzaak werd er niet bij vermeld.

— De *Courrier* betuigt zijne verwondering dat er, volgens *l'Emancipation*, kwestie wezen zou van eene ministeriele combinatie, waartoe de heeren *Leclercq* en *Ch. de Brouckere* nevens den heer *Lebeau* zouden behooren, en meent, dat de beide eersten in het geheel geen deel kunnen uitmaken van een ministerie, waarin tevens de laatste eene portefeuille zou hebben. Want, zegt hij, behoort de heer *Lebeau* niet tot de optimistische school, waarvan het *Memoriaal* het orgaan is? Is Belgie niet aan den heer *Lebeau* het grootste deel der misleidingen verschuldigd, waarvan het tot heden het slagtoffer is geweest? Hij is het, die in Belgie deze zotte vertrouwende en laf hartige staatkunde heeft gevormd, welke ons aan den rand van het verderf gebragt heeft, zonder nog te spreken van de andere verwijtingen, die men regt heeft den heer *Lebeau* te doen, en die ieder mensch, vast besloten om bij de intrede van het ministerie eene vrijmoedige en waarlijk nationale staatkunde te volgen, weerhouden moet zich met den heer *Lebeau* te vereenigen."

— Het *Memoriaal*, het dagblad van den heer *Lebeau*, zegt meenen te weten, dat tot geen der ministeriele wijzigingen, waarvan *l'Emancipation* sprak, besloten is; de afwezendheid van den heer *Lebeau*, uit de kamer der afgevaardigden, had geen de minste betrekking op hetgeen wat voormeld blad bedoelde.

ANTWERPEN, den 18den Mei.

[illegible] verontrustende geruchten over den algemeenen staat der gezondheid. Wij verzekeren dat deze geruchten ongegrond zijn. De gezondheids-toestand alhier is nooit beter geweest. Laten wij alles aanwenden om hem te behouden.

(Journal d'Anvers.)

Hetzelfde dagblad zegt, in een *postcriptum*, door buitengewone gelegenheid, de tijding van den dood van den heer *Perier* bekomen te hebben.

— In de zitting van den 12 mei van de kamer der vertegenwoordigers, heeft men het bestaan van het 57ste protocol bediscussieerd. De text nu van dit protocol is, te zamen met de verklaring van den pruissischen ambassadeur, door den engelschen *Courier* publiek gemaakt en in de pruissische *Staats-Courant*, een officieel blad, overgenomen; er kan derhalve niet de minste twijfel over deszelfs bestaan overblijven. Maar een vreemd iets; in de pruissische ratificatie, zoo als zij in de kamers door den minister van buitenlandsche zaken is medegedeeld, wordt in het geheel van geen voorbehoud gesproken, door Pruissen ten behoeve der duitsche bondsvergadering gemaakt, en hierin is baarblijkelijke kwade trouw van wegen den heer *de Meulenaere*. Want, onder de pruissische ratificatie, door de pruissische *Staats-Courant* van 5 mei, no. 128, medegedeeld, wordt eene annexe gevonden, welke een integrerend deel der ratificatie uitmaakt en welker text deze is:

» Z. M. de koning van Pruissen verklaart, in zijne hoedanigheid van lid der duitsche bondsvergadering, dat, alhoewel het tractaat van 15 november 1831 ratificerende, hij desniettemin uitdrukkelijk voorbehoud maakt voor het artikel van gezegd tractaat, betrekkelijk [illegible] van het Groot-hertogdom Luxemburg [illegible] paaldelijk van [illegible] *(Le Comm.)*

F R A N K R I J K.

PARIJS, den 16den Mei.

De verergerde toestand van den heer *C. Perier* wordt aan eene geheel nieuwe ongesteldheid, en wel aan eene ontsteking in de ingewanden, toegeschreven. Volgens hetgeen men verzekert, zou de minister dezen morgen tusschen acht en negen uren overleden zijn; doch reeds meermalen heeft men het gerucht van zijnen dood verspreid en tot heden is daarvan niets officieels bekend.

— Gisteren morgen liep het gerucht, dat de maarschalk *Gerard* op het punt was van naar de noordelijke grenzen te vertrekken, ten einde op het spoedigst het leger van het Noorden te reorganiseren. Men verzekerde daarbij tevens, dat weder verscheiden fransche generaals, op verzoek van het belgisch gouvernement, binnen kort in belgische dienst zouden overgaan, en dat men er ernstig aan dacht om eenen opvolger voor den generaal *Belliard* te benoemen.

— De dagbladen uit het Zuiden ontvangen, houden thans de bijzonderheden in, van hetgeen te Grenoble op den 9den dezer is voorgevallen. Algemeen wordt in deze berigten het gedrag van het 35ste regiment van linie gelaakt. Nadat reeds den vorigen dag eene personele twist tusschen een onder-officier van dat korps, en een burger door een tweegevecht was beslist, hebben zich in den avond van den 9den een aantal soldaten naar de openbare wandelplaats begeven, en de inwoners aldaar beleedigd en mishandeld. Het volk is daarop te zamen geloopen, en er is een gevecht ontstaan, waarin de militairen, zoo het schijnt, het onderspit hebben gedolven. Immers zijn de laatste naar de kazerne teruggetrokken en aldaar vervolgens geconsigneerd. Indien men voorts aan eenige dier berigtgevers geloof mag hechten, dan zoude er geen twijfel zijn, of deze beweging was met opzet begonnen; de sabels van eenige dier soldaten, die hen ontwrongen werden, droegen de duidelijkste sporen, dat dezelve eerst onlangs waren gescherpt. — Zeker is het dat de overige troepen aldaar in garnizoen, voor het volk hebben partij getrokken.

— Onder degenen die zich met de beginselen, door de *Gazette de France* aangenomen, hebben vereenigd, behoort de heer *Fouquet*, regter in de regtbank van eersten aanleg te Parijs. Even als vele andere, heeft deze ambtenaar aan de redactie een bewijs van toetreding ingezonden, hetwelk in het dagblad is opgenomen en aldus openbaar gemaakt. De aandacht van het bestuur is hierdoor, zoo het schijnt meer opgewekt, althans het is van dit oogenblik dat de vervolging over de bedoelde beginselen een aanvang heeft genomen. De kamer van beschuldiging heeft dan ook niet alleen den heer *de Fleury*, die, terwijl de heer *Genoude* ter zake van eene vroegere vervolging in hechtenis zit, als hoofdredacteur bekend staat, maar te gelijker tijd den heer *Fouquet* naar het hof van assisen verwezen. Bij deze gelegenheid is er nog eene zonderlinge kwestie ter spraak gekomen. De procureur-generaal namelijk, heeft bij het hof van cassatie eene aanklagt tegen den heer *Fouquet* ingediend, opdat deze in zijne regtelijke functien zoude worden geschorst. Toen men over deze zaak, welke door de vereenigde kamers van dit geregtshof moet beslist worden, zoude beraadslagen, heeft de minister van justitie gemeend een voorregt, hetwelk aan zijne waardigheid onder het keizerrijk verknocht was, dat, namelijk, van het hof van cassatie, in vereenigde kamers zitting houdende, als groot regter te mogen presideren, in aanspraak te moeten nemen. Oogenblikkelijk heeft zich de stem der oppositie in de dagbladen doen hooren, volhoudende, dat dit voorregt slechts bij een keizerlijk decreet was toegekend, en door de latere grondwet, welke de attributen der uitvoerende en wetgevende magt geregeld heeft, sinds lang is afgeschaft. Deze aanmerkingen hebben het hof van cassatie aanleiding gegeven, dit punt vooraf in overweging te nemen, en is hetzelve, zoo men vermeent wel te weten, tegen het gevoelen van het ministerie beslist. Immers de minister sedert heeft verklaard, dat hij het voorzitterschap niet zoude bekleeden.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 14den Mei.

Uit Zwitserland schrijft men, dat de afgevaardigden tot den buitengewonen landdag, tegen den 9den dezer bijeengeroepen, reeds te Bern waren aangekomen. Het voorzittend kanton Lucern heeft de bondsleden op 't dringendst uitgenoodigd, om dezelve van uitgestrekte volmagten te voorzien. De aangelegenheden van het kanton Bazel zouden het hoofdonderwerp der beraadslagingen zijn, en men meent reeds te weten, dat eenige der kantons, die vroeger in het uitsluitend belang der stad hadden gestemd, thans, voornamelijk om een einde aan de zaak te maken, zich in eenen anderen geest zullen verklaren. Het zoogenaamd concordaat, of de overeenkomst waarbij zeven der meest [illegible] kantons zich hunne tegenwoordige staatsregeling [illegible] waarborgen, is door deze alle [illegible] aangenomen, en het is [illegible] kort nog eenige andere bondsleden [illegible] zullen aansluiten.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 15den Mei.

Tot op dit oogenblik is het nieuwe ministerie nog niet gevormd. Dezen ochtend is de hertog van *Wellington* bij den Koning geweest en twee uren lang bij Zijne Majesteit gebleven, doch omtrent

hetgeen bij dat gesprek verhandeld is heeft men niets vernomen. Het gerucht wil, dat de Hertog geen ministerie kan oprigten, en dat verscheiden staatsmannen, waaronder men de heeren *Croker*, *Wynn*, *Goulburn*, *Baring* en *Manners Sutton* noemt, geweigerd hebben leden van het bestuur te worden. Nog verhaalt men, dat de Koning graaf *Grey* bij zich ontboden had; dit wordt evenwel weder tegengesproken; doch zeker is het, dat dezen namiddag graaf *Grey* eene mededeeling van wegen den Koning heeft ontvangen, ten gevolge waarvan hij dadelijk een raad van de vorige ministers aan zijn huis heeft belegd, en dat die vergadering eerst ten vijf ure is gescheiden. Vele lieden hopen, dat het verschil tusschen Zijne Majesteit en lord *Grey* zal geschikt worden en deze minister weder aan het hoofd van het bewind zal komen. In die verwachting zijn zij eenigzins gesterkt, doordien heden avond in het Huis der Gemeenten, toen verscheiden leden het verlangen uitten, dat het gerucht van de terugkomst van graaf *Grey* in het ministerie mogt bewaarheid worden, de heer *Baring* den wensch te kennen gaf, dat de tegenwoordige staat der zaken ten voordeele van het land door eene schikking mogt eindigen, en verklaarde, dat de hertog van *Wellington* geen minister was, maar alleen in last had gekregen om maatregelen te beramen, ten einde een ministerie zamen te stellen. Lord *Althorp* voegde hierbij, dat lord *Grey* eene boodschap van den Koning ontvangen had en dat hij begreep onder die omstandigheden te moeten voorstellen, dat het Huis zich tot donderdag adjourneerde. Hiertoe werd besloten.

In het Huis der Lords heeft dezen avond graaf *Grey* ook verzocht, dat de vergadering tot donderdag mogt verschoven worden. Hij heeft daar kennis gegeven, dat Zijne Majesteit hem eene boodschap had gezonden, over welker inhoud hij geene vrijheid had zich op dat oogenblik uit te laten. Het Huis heeft aan het verlangen des Graven voldaan.

Gisteren zijn groote volksvergaderingen te Liverpool en Manchester gehouden, waarin adressen aan het Huis der Gemeenten gestemd zijn, om het aan te manen van geene gelden aan het gouvernement toe te staan, bijaldien de hervormingswet niet aan de natie geschonken wierd. Ook te Londen heeft gisteren zoodanige bijeenkomst plaats gehad, onder voorzitting van den heer *Hume*.

Bij het Huis der Gemeenten is gisteren avond reeds een verzoekschrift van de stemgeregtigden uit Londen ingekomen, waarbij aangedrongen werd om aan het bestuur geene geldelijke toelagen in te willigen, zoo lang de hervormings-maatregel zijn volle beslag niet zou gekregen hebben. De alderman *Wood* bragt die petitie ter tafel en ondersteunde haar, verklarende zich volkomen met den inhoud daarvan te vereenigen. Dien avond zijn de debatten allerlevendigst geweest en is breedvoerig over den moeijelijken staat van zaken en de verandering van het ministerie gehandeld.

— Heden waren de 3 per cents geconsolideerden 83 en 7 achtsten.

VERSCHEIDENHEDEN.

Oorsprong van het woord Restaurateur.

Omstreeks den jare 1765 kwam een Parijsch koopman, *Boulanger* genaamd, op het denkbeeld om aan het publiek onderscheiden soupen te verkoopen, welke hij in den namiddag opdischte. Ten einde alle soorten van kalanten tot zich te trekken, plaatste hij boven zijne deur een uithangbord, waarop alleen deze woorden uit de H. S. geplaatst waren:

Venite ad me omnes qui stomache laboratis,
et ego restaurabo vos!

De ambtgenooten van *Boulanger*, aan dezen zijnen welbeklanten winkel benijdende, besloten hem na te volgen; en, om ook iets nieuws in te voeren, verfranschten zij het latijnsche woord, zich *restaurateurs* noemende. Het is deze titel, die ongetwijfeld, de minder sierlijke van *tavernier*, nog hedendaags in Engeland gebruikelijk, vervangen heeft.

Buitengewoon langdurige Sneeuwtijd.

De registers van Wotor-Gilbert (Noordelijk Engeland) houden o. a. in, dat het aldaar van den 25e Januarij tot den 12e Maart 1614 onafgebroken gesneeuwd heeft. Deze bijzonderheid werd door andere buitengewone verschijnselen vergezeld. Een groot getal dieren, ja zelfs menschen werd daarvan het slagtoffer.

Middel ter genezing van beten van vergiftige of dolle dieren.

Onder de verscheidene middelen ter genezing van voormelde wonden voorgesteld, verdient de volgende, om hare eenvoudigheid, wel eenige opmerking. Wij ontleenen haar uit een geacht britsch tijdschrift.

De heer *Kennedij* van Terhoot getuigt van de doeltreffende aanwending van het gewoon zout in de genezing van wonden, door de beten van slangen, van vergiftige of dolle dieren enz. veroorzaakt. » Ik heb" dit zijn zijne eigene woorden » in den loop der » maand januarij dezes jaars (1832) twee menschen gered, die door » een cobra, de een in den arm, de andere in het been, gebeten » waren; alleen door het wrijven hunner wonden met een' *sterken* » pekel van zout."

» In deze beide voorbeelden hadden de doodelijke kenteekenen » van dergelijk onheil reeds eenige vorderingen gemaakt, alvorens » het bovenvermelde middel werd toegepast; maar naauwelijks was » ik daarmede aangevangen, of het gevaar week voor de wrijving der aangetaste leden, en de beide lijders werden behouden."

Men moet geen oogenblik vertragen met de toepassing van de oplossing van het zout, vooral bij slangenbeten, wier vergif zeer snel werkt. Hoe sterker de oplossing is hoe doeltreffender en beter zij is. Ook moet men het gekwetste deel onophoudelijk wrijven tot dat de circulatie geheel hersteld zij.

Is de wonde een dollehondsbeet, dan dient men dezelve gedurende *vele uren* met gemelde oplossing te wrijven; daarna plaatst men eene dikke laag zout op de wond, dezelve met een linnen doek en hechte windsels bevestigende. Voorts zorge men het gekwetste deel, ten minste gedurende vier-en-twintig uren, door middel van eene spons, met dit opgeloste zout vochtig te houden. Daarna plaatst men op de wond eenen nieuwen zout-pleister, welke er twee dagen onaangeroerd op moet blijven liggen. Indien deze eenvoudige verpleging dadelijk na het ontvangen der wond toegepast wordt, kan men voor het leven van den lijder instaan, zij de het doodelijke der wond daardoor overwonnen.

De geneeswijze van den heer *Kennedy* komt veel overeen met met die van welke *John Wesley* spreekt. » Mengt" zegt deze » een » pond zout op een vierde water; baadt en zuiver de wond met » dezen pekel gedurende ten minste een uur en omwindt deze vervolgens met zout en zwachtels, het geheel in dien toestand gedurende twaalf uren onaangeroerd latende."

Wesley voegt hierbij: » De uitvinder van dit middel is tot zes » keeren toe door dolle honden gebeten, en heeft zich telken reize » zelf, op de voorschrevene wijze genezen."

Wij deelen dit hulpmiddel mede, zoo als wij het gevonden hebben, de beoordeeling van deszelfs waarde aan deskundigen overlatende.

MIJNE HERINNERINGEN

IV.

LOTGEVALLEN VAN HANS B.

(Eene geschiedenis uit het gebied der waarheid.)

(Vervolg en slot van No. 119.)

Het pakje, dat *Hans* tot dien tijd toe gedragen had, was door de gebeurtenissen versleten; ook had hij nu iets geheel nieuws benoodigd. In plaats nu, dat degenen, die wederregtelijk het opzigt over hem op zich genomen hadden, hem een nieuw kleed naar zijne toenmalige grootte en omstandigheden hadden laten aanmeten, lieten zij, deels uit louter *egoismus*, *winzucht* en *gierigheid*, deels uit *onverstand*, *vooroordeel* en *zucht tot het oude*, door *knoeijers* in het *handwerk*, het *oude pakje* van *Hans stoppen* en *belappen*. Was er in den rug een naauwelijks passend lapje ingezet, dan scheurden er somtijds vier anderen aan de borst, knieën, heupen en allerw... sten open. Men werd het stoppen, flikken en lappen echter niet moede, maar naaide er nog altijd fris op los. Daar *Hans* nu niets anders had en men hem niet in zijn hemd wilde laten staan en hem tevens de moeite besparen wilde van zich uit- en aan te kleeden, zoo werden deze *herstellingen* op het lijf verrigt, waardoor hij dan ook menige bloedige naaldsteek moest verduren, zoodat menig *teeder* deel van den armen *Hans pijnlijk gewond* werd. Dit begon *Hans* eindelijk te verdrieten, hij begon om zich heen te slaan en joeg menig snijders-gezel, wiens steken wat al te onkundig uitvielen, met stokslagen weg. In plaats nu dat de anderen daardoor wijzer geworden waren, vielen de nieuw beproefden nog slechter, en hunne herstellingen voor *Hans* nog bloediger en pijnlijker uit. *Hans* ontliep hen nu en vloekte en zweerde dat hij zijnen vorigen voogd en opzigters wilde opzoeken en kastijden; daarop had hij zich dan ook gewapend, loerde bij nacht en ontijden om het huis, om zoo doende in het donker zijne tegenpartij te overvallen. Hij was echter bang zich alleen te wagen, en had tot medehulp een geheel zootje liederlijke knapen aan zich verbonden, met belofte, dat als er wat te *stelen* viel, zij hun deel zouden hebben. Terwijl hij met dit ontwerp zijne zwakke hersenkast vermoeide, kreeg hij op eens, geheel onverwacht, eenen nieuwen *toezienden voogd*, die hem door den familieraad gezonden werd. Hoe of nu die heeren aan dezen man gekomen waren, mag de goede Hemel weten, want alle eigenschappen om dezen post waar te nemen ontbraken hem geheel en al. De man was *week*, *verwijfd* en daarbij verd.... ld vadzig. *Hans* bemerkte ook zeer schielijk, welk vleesch hij in de kuip had; dacht in den aanvang een nieuw pak te krijgen, en hem dan van den hals te schuiven. De voogd kwam; *Hans* werd van hem behoorlijk getracteerd, en in de eerste roes wist *Hans* niet genoeg te spelen: » *aap wat heb je mooije jongen.*" .... Maar ô wee! Al dat gezwets en getier, dat om het huis sluipen enz., had den ouden voogd eindelijk verdroten; deze zond zijne beide zonen op eenen goeden morgen uit; zij zochten *Hans* in zijn eigen huis op, en .... kloppen heertjes! kloppen, dat het een genoegen was om te zien! *Hans* die eerst zoo gesnoefd had, die zich eenen grooten held dacht, zich-zelven dikwerf met *Skrzynecki* (ik geloof een dapper poolsch edelman) vergeleken had, vlood nu buiten adem, na braaf slaag gehad te hebben, naar den familieraad, bad en smeekte om hulp tegen zijnen voogd, die, zoo als hij zich uitdrukte: » *avait le diable au corps.*" Daar zaten nu de heeren te schuddebollen! De angst van *Hans* scheen zich ook aan hen medegedeeld te hebben. Geen wonder; want weinig had het gescheeld, of de livereiknechts, welke door die heeren ter hulp van *Hans* gezonden waren, hadden insgelijks stokslaag opgeloopen. Intusschen deed men *Hans* bedaren, gaf hem wat te drinken en beloofde hem groote dingen! Onder anderen zeide men hem, dat hij *zeer dapper* was geweest — dat dacht *Hans* ook, daar hij verzekerd was, dat het hem niet aan *moed* maar aan *courage* ontbroken had. — Vervolgens, dat men het zijnen ouden voogd zeer kwalijk had genomen, dat hij hun pleegzoon in eigen deszelfs huis geslagen had, enz., en dat men aan hem de wet zoude voorleggen, zich in het vervolg daarvan af te houden, enz. enz. Dit deed men dan ook; doch de oude voogd lachte en bestemde het papiertje, waarop dat alles geschreven stond, voor *huishoudelijk gebruik* en liet zijne zonen weten, zoo *Hans* het hart had nog eens te dreigen of te snoeven, hem dan, als van voren af aan ...... gij begrijpt mij!!

Zoo stonden de zaken, en *Hans* had meer nog dan voorheen een nieuw pak noodig; doch hierbij bleef het bij het oude. *Hans* werd op nieuw *gehudelt* en *gestoken*; werd wederom boos en krak! krak! daar vielen de *lappen* hem van het lijf.

Nu dacht *Hans* veel vrijer in zijne bewegingen te zijn, begon wederom de oude streken, werd hoe langer hoe krabbiger en liet zich eindelijk voor iedereen om zijne naaktheid bespotten.

Na eene oude voorspelling uit de *Openbaring* zullen zich echter weldra de *meester en gezellen* voordoen, die den tot man rijpenden jongeling PASSENDE KLEEDEREN ZULLEN AANMETEN.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, 18 *Mei* 1832.

			geld.
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, $2\frac{1}{2}$ pct.	*f*	$42\frac{3}{4}$ à $43\frac{1}{4}$	$43\frac{1}{8}$
Uitgestelde schuld.		$\frac{15}{16}$ à 1	$\frac{63}{64}$
Kansbiljetten.		$16\frac{1}{2}$ à 17	$16\frac{7}{8}$
Amortisatie Syndicaat, $4\frac{1}{2}$ pct.		$72\frac{1}{4}$ à $73\frac{1}{4}$	73
Idem idem, $3\frac{1}{2}$ pct.		$57\frac{1}{2}$ à 58	$57\frac{3}{4}$
Oorlogs-lasten 1830. à 5 pct.		90 à $90\frac{1}{2}$	$90\frac{3}{8}$
Vrijw. geldl. 1831. à 6 pct.		$95\frac{3}{4}$ à $96\frac{3}{4}$	$96\frac{1}{2}$
Nieuwe idem 1832. à 5 pct.		$80\frac{3}{4}$ à $81\frac{1}{4}$	$81\frac{1}{8}$
Schatkist-biljetten, 6 pct.		99 à $99\frac{1}{2}$	$99\frac{3}{8}$
Handel-Maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pct.		$85\frac{1}{2}$ à $86\frac{1}{4}$	86
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootb. 3 pct.		$68\frac{1}{2}$ à $69\frac{3}{4}$	$69\frac{1}{2}$
RUSLAND, Bij *Hope en Comp*, 5 pct.		$92\frac{1}{2}$ à 93	$92\frac{3}{4}$
Bij dezelfde $18\frac{28}{29}$, 5 pct.		94 à $94\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{4}$
SPANJE, Certific. Amst., 5 pct.		$49\frac{1}{4}$ à $50\frac{1}{4}$	50
Dezelfde 3 pct.		$30\frac{1}{4}$ à $30\frac{3}{4}$	$30\frac{1}{2}$
Uitgestelde schuld.		$6\frac{3}{4}$ à $7\frac{1}{4}$	$6\frac{15}{16}$

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE SYNDICAAT

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN ENZ.

Agentschap Klundert.

De Agent van het Domein te *Klundert*, zal als daartoe geautoriseerd, al of niet, in tegenwoordigheid van den Heere Inspecteur der Domeinen en ten overstaan van den Heere Burgemeester van de *Klundert*, ten Stadhuize aldaar, op Dingsdag den 12 Junij 1832, des voormiddags ten tien ure, in het openbaar aan den minst aannemenden besteden:

Eenige belangrijke TIMMER- en METSELWERKEN aan Gebouwen, staande op Domaniale Bouwhoeven onder de *Klundert*, waartoe behoort:

Het bouwen en maken van een nieuwe SCHUUR lang 36 ellen, breed 16 ellen, en

Het bouwen en maken van een nieuw HUIS en KEET op de 15e Hoeve in huur bij PIETER DE WIT.

Alles nader omschreven in de bestekken en teekeningen zoo ten kantore van den Agent in de *Klundert*, als ter Secretarie en ten huize van D. SCHALEKAMP, aldaar, voor een ieder ter lezing en ter visie liggende, terwijl inmiddels aldaar nadere onderrigting te bekomen zijn bij den Agent voornoemd en bij den Opziener G. KORTEWEG, AZoon, welke laatstgemelde mede aanwijzing in loco doen zal.

Klundert, den 17. Mei 1832.

De Agent voornoemd,
L. H. RIJSTERBORGH.

* * Om de menigvuldige verkeerde adressen, is de ondergeteekende verpligt ter kennis van zijne geëerde begunstigers te brengen, dat zijn adres is:

G. A. VERKOUTEREN,
Fabrikant in Pennen en Speelkaarten enz.
te *Bergen-op-Zoom*, wijk B. N°. 98.

Bergen-op-Zoom, den 16 *Mei* 1832.

* * Op Maandag den 28sten Mei 1832, des middags om 12 uren, zal door den Griffier bij het Vredegeregt te *Oosterhout*, aan de haven te *Geertruidenberg* publiek worden verkocht:

Eene Kettingmolen met zijn toebehooren, een Tornmolen, Schuiterplanken, Gangen en Kruiwagens, 2 Kwikkarren, een Rapchaise en Paardentuig, Brand- en ander Geriefhout, en hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

VERPACHTING VAN EXTRA SCHOONE

HOOI- EN WEILANDEN.

Dingsdag den 22sten Mei 1832, des voormiddag 11 uren, zal op het Polderhuis van de Prikwaard, ten overstaan van den Notaris B. MIDDELKOOP, residerende te *Dussen*, in perceelen, voor dezen jare worden verpacht, 111 Bunders HOOI- en WEILANDEN van de Polder, den Brasjthedsenwaard bij Kuipoek, en Donderdag den 24sten Mei 1832, des voormiddags 11 ure, op het Polderhuis van Happenhennip, ten overstaan van denzelven Notaris, mede in perceelen, 60 Bunders HOOI- en WEILANDEN van den Polder den Happenhennip, liggende langs de Witbouter Kil, in den Verdronken Waard van Zuid-Holland, over de kop van het eiland *Dordrecht*. Aanwijzing daarvan zal op beide Polders geschieden, daags voor en op de dagen van de verpachting, en dagelijks informatien te verkrijgen bij den Dijkmeester STERLING te *Dordrecht* en bij de opzieners J. VAN BREUGEL op den Prikwaard en A. VAN OYEN op Happenhennip.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Op Maandag den 21 Mei 1832. *Tot zekere en finale Tooneelsluiting, zonder verder uitstel;* op vereerend verzoek, eene tweede en laatste voorstelling van DE TWEE VERMOMDE GELIEVEN, geestig Blijspel met Zang, naar het Fransch, waarin de heer en mejufvrouw *Gijswijt* onderscheidene karakters zullen vervullen; voorafgegaan van ARGWAAN EN ARGLISTIGHEID, Blijspel naar het Fransch *(Defiance et Malice)*, nooit alhier vertoond. Tusschen beide de stukken zullen eenige Dichtregelen tot *Dankbetuiging* aan het *Garnizoen* en de *Tooneelminnaren* worden voorgedragen.

* * Door en ten huize van F. P. STERK, Drukker en Boekhandelaar te *Breda*, zal op Maandag den 28sten Mei en volgende dagen worden verkocht:

Eene verzameling van BOEKEN, waaronder vele zeldzaam voorkomende Werken van Mr. W. BILDERDIJK, alsmede een KUNSTKABINET, voorstellende de St. Pieters Kerk te *Rome*, met 102 laadjes, waarin van gips of pleister alle afbeeldingen der Paussen, een aantal van Koningen, Staatslieden, Geleerden, Schilders enz. De Catalogus is tegen betaling van 10 Cts. verkrijgbaar.

* * JOHANNES ALTHEER, Boekhandelaar te *Utrecht*, zal op Dingsdag den 22sten Mei en volgende dagen, verkoopen: Eene zeer aanzienlijke verzameling van BOEKEN in alle Talen en Wetenschappen, alsook zeer fraaije LAND- en ZEEKAARTEN en eenige RARITEITEN, waarvan de Catalogus à 10 Cs. te bekomen en alom verzonden is.

* * Bij J. MOENS te *Middelburg* is gedrukt en te bekomen: HET REVOLUTIONISMUS, voorgesteld in den koddig noodlottigen levensloop van zekeren Staatsomwentelings-gezinden Belangzoeker, door P. MEESTERS, Hoofdonderwijzer te *Sluis* in Vlaanderen, in gr. 8°. à *f* 1,50.

De luimige stijl van den Schrijver, genoegzaam bekend door zijn vroeger door hem uitgegeven THOMAS HOOGVLUGT, is ook in dit Werk te vinden, hetzelve verschaft eene aangename lectuur, en kan als zeer doelmatig beschouwd worden, vooral in onze dagen.

* * G. PORTIELJE, Boekhandelaar te *Amsterdam*, verwittigt H. H. Inteekenaren, dat thans de aflevering geschiedt van het Werk getiteld: GEDENKSTUK VAN NEERLANDS HELDENDADEN TER ZEE, *van de vroegste dagen af tot op den tegenwoordigen tijd;* pracht-uitgave, gr. 8°. met vignet en platen, velin papier, eerste deel, door G. ENGELBERTS GERRITS, waarbij afgeleverd wordt *fac simile*, genomen uit eenen brief van J. C. J. VAN SPEYK, geschreven aan boord van Z^{r}. M^{s}. Kanonneerboot N°. 2, in dato 19 December 1831, waarin de vaderlandlievende Held zijne onsterfelijke daad als ware het voorzegt.

Deze voor de geschiedenis zoo belangrijke brief, vernietigt voor altijd de blaam, welke eenige voorbarigen hem aantijgden, als deze daad in overijling te hebben volvoerd.

Bij den Uitgever dezes zullen, als hulde aan de nagedachtenis van den vereeuwigden Held, zoo spoedig eene getrouwe en fraaije uitvoering zulks toelaat, mede uitgegeven worden, twee uitgewerkte geschiedkundige gelitografieerde KUNSTPLATEN, voorstellende:

1°. De plegtige Lijkstatsie van J. C. J. VAN SPEYK, voor zoo ver dezelve te water heeft plaats gehad, te zien van bij de Kraansluis naar 's Lands werf, door het Oostelijk Havendok. Dit gezigt, hetwelk binnen korten tijd niet meer zal bestaan, zoodra de dijk aangesloten is, blijft tevens voor de herinnering belangrijk.

2°. De plegtige opening der Groote Sluis van het Oostelijk Havendok voor *Amsterdam*, waardoor het eerste korvetschip, ter nagedachtenis van onzen J. C. J. VAN SPEYK op last van Z. M. den Koning gebouwd, gevoerd wordt. —

Deze platen zullen met veel zorg uitgevoerd worden, in denzelfden smaak en grootte als de litografien van de heeren SCHOTEL & ZOON, terwijl de heer H. VETTEWINKEL Dzn. zich met het teekenen derzelve wel heeft willen belasten.

Ook zal eene korte beschrijving van de plaats gehad hebbende Rouwplegtigheden uitgegeven worden. Het geëerd Publiek zal van het een en ander breeder voorgelicht worden, in een nader berigt, hetwelk binnen weinige dagen gratis zal verkrijgbaar gesteld worden.

* * Het ONTWERP VAN TARIEF OP DEN IN-, UIT- EN DOORVOER kritisch getoetst aan het belang van den Handel, de Industrie en 's Rijks Schatkist. Een Werkje, dat even belangrijk en beoordeeling waardig voor den Landman als voor den Fabrijkant en Koopman is, is heden van de pers gekomen bij den Boekhandelaar JOH. GUYKENS te *Amsterdam* en à 90 Cents alom verkrijgbaar gesteld. — Bovengemelde debiteert met veel succes: I. Ons TIJDELIJK en ZEDELIJK BELANG getoetst aan Staat- en Staatshuishoudkunde, à 75 Cents. II. BEDENKINGEN over het CREDIET, à 20 [illegible]

MILITAIRE SPECTATOR N°. 9

ziet heden, bij BROESE & Comp. te Breda, het licht; inhoudende: 1° Schets der Militaire Gebeurtenissen in Belgie in 1831. Gevecht bij Leuven. — Werkeloosheid van het Leger der Maas. 2° Kavallerie. Over de tusschenruimten, welke de Escadrons in Bataille geplaatst, onderling moeten waarnemen. Het plaatsen en doortrekken der 2de linie bij het wapen der Kavallerie. 3° Plaats gehad hebbende promotien bij het Leger. 4° Wetenswaardigheden. Kleeding en onderscheidings-teekenen der genoemde Turksche troepen.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.